

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 5Co/58/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8816202106
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 01. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Világiová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2018:8816202106.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Világiovej a členov senátu JUDr. Zlady Simkovej a JUDr. Jany Burešovej v právnej veci žalobkyne: F. Y. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom X.. X.mája XX/X, XXX XX Q. n.T., zast. U.. Petrom Rychnavským, advokátom, AK, Rázusova 111/19, 093 01 Vranov n.T. proti žalovanému: Slovenská republika v zastúpení Generálna prokuratúra SR, Štúrova 2, 812 85 Bratislava o náhradu škody, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 3C/68/2016-22 zo dňa 12.09.2016 takto

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok a vec v r a c i a súdu 1.inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie I. žalobu zamietol. II. Žalovanému nepriznal náhradu trov konania.

2. Svoje rozhodnutie právne odôvodnil súd prvej inštancie ust. § 17 ods.1,2,3 zákona č. 514/2003 Z.z., výrok o trovách konania ust. § 255 ods.1,2 Civilného sporového poriadku (ďalej C.s.p.).

3. Súd prvej inštancie konštatoval, že z vykonaného dokazovania, aj z obsahu trestného spisu Okresného súdu vo Vranove nad Topľou sp.zn. 2T/83/2013 vyplýva, že žalobkyňa bola spod obžaloby okresného prokurátora pre prečin sprenevery oslobodená. Týmto oslobodzujúcim rozsudkom súd odstránil protiprávny stav, ktorý spôsobil prokurátor, potvrdením vzneseného obvinenia proti žalobkyni a podaním obžaloby. To znamená, že oslobodzujúcim rozsudkom, nemôže a nemohlo dôjsť k zásahu do práv a tým aj ku vzniku škody, pokiaľ sa týka žalobkyne. V danom prípade neišlo o nezákonné rozhodnutie, ale naopak oslobodzujúcim rozsudkom, ktorý súd vydal, v prípade trestnej veci žalobkyne, došlo k zrušeniu predchádzajúceho nezákonného postupu. Pokiaľ sa týka trov trestného konania, resp. trov trestnej obhajoby, ktoré si uplatňuje žalobkyňa vo výške 1.190,- Eur a ktoré označuje vo svojej žalobe, ako priame finančné výdavky, ktoré boli vynaložené za právne zastupovanie, tak žalobkyňa doložila do spisu príjmové a pokladničné doklady, ktoré sa nachádzajú na čl. 3,4,5 v kópií s tým, že podľa týchto príjmových a pokladničných dokladov, bol žalobkyni vydaný pokladničný doklad dňa 18.01.2013 na sumu 200,- Eur, ďalej dňa 15.02.2013 na sumu 200 eur, dňa 17.03.2014 na sumu 300 eur, dňa 30.08.2013 na sumu 200,- Eur a dňa 05.11.2014 na sumu 290,- Eur. V týchto príjmových pokladničných dokladoch je uvedené len suma, ktorá mala byť prijatá do pokladne advokáta JUDr. Petra Rychnavského s tým, že žalobkyňa nepredložila súdu žiaden dôkaz v tom smere, aby súd mohol posúdiť a zvážiť, či skutočne ide o trovy trestnej obhajoby za aké úkony, trestnej obhajoby žalobkyňa zaplatila a či tieto úkony boli vykonané, či boli účelné, v súvislosti s trestnou obhajobou. Vzhľadom na to, že nebolo zo strany žalobkyne predložené vyúčtovanie trov trestnej obhajoby, nebolo predložené súdu ako dôkaz vyúčtovanie odmeny a výdavkov za advokátske úkony, súd nemohol posúdiť, za akým účelom zložila žalobkyňa vyššie uvedené sumy do pokladne advokáta JUDr. Petra Rychnavského, na ktoré boli vystavené príjmové a pokladničné doklady. Z týchto príjmových a pokladničných dokladov, nie je zrejmé, za akým účelom boli tieto sumy do pokladne advokáta, zo strany žalobkyne prijaté a na aký účel

boli použité. Preto pokiaľ sa týka náhrady škody o preukázaní jej výšky, súd musel žalobu žalobkyne zamietnuť. Žalobkyňa si uplatnila aj ďalší nárok na zaplatenie nemajetkovej ujmy v peniazoch, ktorú vyčíslila na sumu 50.000,- Eur. Z takto vykonaného dokazovania súd prvej inštancie dospel k záveru, že po preskúmaní nároku žalobkyne na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch v zmysle ust. § 17 ods. 3 zák. č. 514/2003 Z.z., žalobkyňa nepreukázala skutočnosť, na základe ktorých, by mohol súd určiť a zväziť výšku prípadnej nemajetkovej ujmy. V tom smere považoval námietku žalovaného, pokiaľ sa týka nemajetkovej ujmy za dôvodnú. Síce zo strany žalovaného došlo k porušeniu práva, pokiaľ sa týka žalobkyne v tom smere, že bola spod obžaloby okresného prokurátora oslobodená. Pokiaľ sa týka žalobkyne, ako osoby poškodenej, tak zo strany žalobkyne nebol predložený žiaden dôkaz, z ktorého by bolo zrejmé, či žalobkyňa bola skutočne a v akom rozsahu poškodená, pokiaľ sa týka jej doterajšieho života a prostredia, v ktorom žije, ďalej dôkaz, ktorý by preukazoval závažnosť následkov, ktoré vznikli žalobkyne v súkromnom živote, ďalej ktorý by preukazoval následky, ktoré vznikli žalobkyne v spoločenskom uplatnení a dôkaz, ktorý by preukazoval závažnosť vzniknutej ujmy. Žalobkyňa okrem kópie článkov, ktoré boli uverejnené v novinách, nepredložila v tom smere žiaden dôkaz, resp. dôkazy na základe ktorých by mohol súd, na základe svojej úvahy zväziť, v akej výške je potrebné priznať žalobkyne nemajetkovú ujmu. Výrok o trovách konania odôvodnil súd prvej inštancie z dôvodu, že žalobu žalobkyne zamietol a žalovanému náhradu trov konania nepriznal podľa ust. § 255 ods. 1,2 C.s.p., podľa ktorého, súd prizná strane náhradu trov konania, podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo. Žalobkyňa v konaní úspešná nebola a žalovaný si trovy konania, neuplatnil.

4. Proti tomuto rozsudku včas podala odvolanie žalobkyňa. Navrhla rozsudok zrušiť a vec vrátiť na nové konanie a prejednanie, prípadne rozhodnutie zmeniť a žalobe žalobkyne vyhovieť. Namietala, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je nezákonné, zmätočné, nepreskúmateľné, plné vzájomných rozporov. Súd prvej inštancie nedostatočne zistil skutkový stav, nesprávne vyhodnotil aj tie skutkové zistenia, ktoré vyplývali priamo z trestného spisu sp.zn. 2T/83/2013. Zároveň nesprávne vyhodnotil predložené príjmové pokladničné doklady. Nevyhodnotil správne publikované hanlivé články na žalobkyňu, ani sa len nedotkol odvysielaných televíznych správ v TV Joj. Odporuje si vo svojich odôvodňujúcich výrokoch, čím bola žalobkyne odňatá možnosť konať pred súdom, pretože tautologické zdôvodnenie vlastne trpí nedostatkom dôvodov a nesprávne aplikoval príslušné právne predpisy, čím sa stal rozsudok zmätočným. Bola nesporne zistená skutočnosť, že na žalobkyňu bola podaná Okresným prokurátorom vo Vranove nad Topľou obžaloba pod č. Pv 896/12 pre spáchanie prečinu sprenevery podľa § 213 ods. 1 Tr. zák. Uvedená vec je evidovaná na Okresnom súde vo Vranove nad Topľou pod sp. zn. 2T/83/2013. Súd si tento trestný spis pripojil a musel zistiť, že žalobkyňa bola spod obžaloby oslobodená, pričom z oslobodzujúceho rozsudku Krajského súdu v Prešove o. i. vyplýva že, citujem: „... a preto žalovaný skutok nie je trestným činom sprenevery a ani žiadnym iným trestným činom“ (s. 6 rozsudku). Z pripojeného trestného spisu sp. zn.: 2T/83/2013, súd musel zistiť, že trestné stíhanie bolo začaté a žalobkyne bolo vznesené obvinenie uznesením povereného príslušníka PZ z 14.01.2013 pod č. CVS: ORP-616/VT-VT-2012, proti ktorému žalobkyňa prostredníctvom splnomocneného obhajcu podala sťažnosť dňa 21.01.2013 pod sp. zn. advokáta (advokátskeho spisu) T-9/13-Rych. V dôvodoch sťažnosti je o.i. uvedené zvýrazneným písmom jednoduchá veta „Som nevinná“. Takéto tvrdenie sa do sťažnosti obvykle nepíše z dôvodu, že vyšetrovanie je v začiatkoch a nie je možné dostatočne presne predvídať, aké rôzne okolnosti sa môžu objaviť. No v tomto prípade bolo tvrdenie jednoznačné. Takto jednoznačne môže tvrdiť iba osoba ktorá naozaj o sebe vie, že nevykonala kriminálny skutok, preto tvrdenie súdu v bode 35 napadnutého rozsudku je naozaj neinterpretovateľné, keď uvádza: „Súd dospel k záveru, že v danom prípade, síce zo strany žalovaného došlo k porušeniu práva, pokiaľ sa týka žalobkyne v tom smere, že bola spod obžaloby okresného prokurátora oslobodená“. Teda mal súd za porušenie práva oslobodenie žalobkyne? Teda pochybil Krajský súd v Prešove, pretože žalobkyňu oslobodil? Čím žalovaný - Generálna prokuratúra SR porušila práva žalobkyne, ak mal súd toto na mysli? Tým, že bola žalobkyňu oslobodená? Všetkým zúčastneným je ale zrejmé, že prokuratúra nemá kompetencie oslobodzovať spod obžaloby (môže zastaviť trestné stíhanie, postúpiť vec inému orgánu na prejednanie - priestupku, zrušiť rozhodnutie policajta a pod.). Teda uvedená formulácia súdu je prinajmenšom - nezrozumiteľná, lebo ak mal súd na mysli že žalovaný porušil práva žalobkyne, potom výrok rozsudku mal znieť inak. Na inom mieste súd ustálil zodpovednosť Slovenskej republiky v zastúpení Generálnej prokuratúry SR v súvislosti s prerokovávaním nároku na náhradu škody, pretože prokurátor v prípravnom konaní vykonáva dozor (súd vyratúva jednotlivé oprávnenia prokurátora v bodoch 12 - 19) a uzatvára, že námietka žalovanej o nepreukázaní aktívnej, ako aj pasívnej legitímácie na podanie žaloby neobstojí

(bod 20 rozsudku). Súd v bode 25 napadnutého rozsudku konštatuje, že do súdneho spisu boli doložené príjmové pokladničné doklady z 18.01.2013 (deň prevzatia a prípravy zastúpenia) na sumu 200,- Eur, z 15.02.2013 na sumu 200,- Eur, z 17.03.2014 na sumu 300,- Eur, z 30.08.2013 na sumu 200,- Eur a z 05.11.2014 na sumu 290,- Eur. Všetky príjmové pokladničné doklady (okrem dokladu z 18.01.2013) boli v časti „účel“ označené „záloha T-9/13“, alebo iba „T-9/13“. Príjmový pokladničný doklad z 18.01.2013 nebol takto označený preto, že v čase prvého úkonu - prevzatie a príprava obhajoby, advokát ešte nemal založený - vyhotovený advokátsky spis, nemal ešte pridelené číslo spisu, preto je na tomto doklade poznamenané iba: „záloha - obhajoba“. Jednoznačne išlo o trestnú vec vedenú pod sp. zn. 2T/83/2013 a vec evidovanú u advokáta pod sp. zn. T-9/2013-Rych. a keby súd túto vec bližšie preskúmal, musel by zistiť, že všetky podania (vrátane už spomínanej sťažnosti proti uzneseniu o vznesení obvinenia) boli označené značkou advokáta T-9/2013-Rych. (napr. odpor proti trestnému rozkazu, odvolanie proti rozsudku, atď). Teda predložené príjmové pokladničné doklady jednoznačne preukazujú komu, akým titulom a na aký účel boli skladané zálohy do pokladne advokáta. Tieto výdavky žalobkyni vznikli nezákonným postupom Slovenskej republiky zastúpenej Generálnej prokuratúrou tým, že prokurátor podal obžalobu na nevinnú osobu a nič na tom nemôže zmeniť ani oslobodzujúci rozsudok súdu.

5. Čo sa týka nemajetkovej ujmy, súd svoje zamietavé stanovisko odôvodnil neunesením dôkazného bremena žalobkyňou, pretože nepreukázala skutočnosti na základe ktorých by mohol súd určiť a zväziť výšku prípadnej nemajetkovej ujmy. V bode 36 pokračuje ďalej keď uvádza, že žalobkyňa nepredložila žiaden dôkaz, z ktorého by bolo zrejmé, či žalobkyňa bola skutočne a v akom rozsahu poškodená, pokiaľ sa týka jej doterajšieho života a prostredia, v ktorom žije, ďalej dôkaz, ktorý by preukazoval závažnosť následkov, ktoré jej vznikli v súkromnom živote, v spoločenskom uplatnení a dôkaz o závažnosti vzniknutej ujmy. Každopádne táto úvaha súdu je zmätočná, pretože do súdneho spisu boli doložené novinové články v denníku Nový čas z 28.03.2014, kde je uverejnená farebná fotografia žalobkyne pri článku s titulkom: „Učiteľka okradla žiakov o 1.745,- Eur a pokračovanie článku je na stránkach 12-13 aj s uverejnenou ďalšou farebnou fotografiou, v periodiku PLUSKA z 26.03.2014 v príspevku pod názvom „Vo Vranovskej škole zmizlo 1.700,- Eur, Nechala si peniaze zo zberu učiteľka?“ a k článku je pripojená fotografia žalobkyne. Ihneď sa objavili články na googly, facebooku, v regióne VT aj s priloženými fotografiami žalobkyne, no bola odvysielaná aj správa v TV JOJ a to vo večerných správach dňa 28.03.2014 o tom, že žalobkyňa mala spreneveriť peniaze zo zberu. Išlo o listinné dôkazy doložené do súdneho spisu a pokiaľ ide o správy v TV JOJ, bol navrhovaný dôkaz vyžiadaním si správy o odvysielaní tejto relácie. Je teda nepreskúmateľné tvrdenie súdu o tom, že žalobkyňa neunesla dôkazné bremeno v tom že jej bola spôsobená ujma. Ujma jej bola spôsobená tým, že bola nezákonne obžalovaná, že o jej akože trestnom čine sa dozvedela nielen jej blízka rodina, príbuzní v širšom rozsahu, ale aj jej kolegovia z pracovného kolektívu, jej známi a známi jej manžela, ktorý ako aktívne vykonávajúci činnosť veterinárneho lekára sa dostáva do kontaktu so širokou verejnosťou. Títo sa ho priamo pýtali čo porobila jeho manželka, jej deťom sa posmievali iné deti, že ich mama kradla a ona sama na sebe pozorovala opovrhlivé pohľady ľudí, ktorí ju poznali a tí ktorí ju poznali bližšie sa jej pýtali priamo čo sa to v tej škole stalo. Žalobkyňa napokon spomenula aj svojho otca, ktorý má s tým doteraz problémy. A to všetko za stavu, že žalobkyňa je už mnoho rokov (desaťročie) učiteľkou, teda pozná ju mnoho rodičov detí, ktoré učila. To všetko je neuveriteľné príkorie, verejná potupa, narušenie pracovných vzťahov, čo sa prejavilo v tom, že už neučí na pôvodnej škole, ale na inej, v inom pracovnom kolektíve, kde si musí budovať svoje pracovné zázemie nanovo od začiatku, ľudovo povedané od nuly. Žalobkyňa sa domnieva, že uniesla dôkazné bremeno pokiaľ ide o celý predmet konania po jeho čiastočnom späťvzati, iba súd prvej inštancie nevyhodnotil produkované dôkazy v súlade so zákonom. Rozhodol arbitrárne, so strohým odôvodnením, že žalobkyňa neunesla dôkazné bremeno. Súd nebol konkrétny v čom toto dôkazné bremeno neunesla. Žalobkyňa uviedla, že dôkazné bremeno z jej strany bolo unesené, bolo zasiahnuté neprímeraným spôsobom do jej rodinného, osobného, pracovného a verejného života, z čoho má traumu dodnes, hoci od vynesenia oslobodzujúceho rozsudku už uplynula dlhšia doba. Poukázala v tejto súvislosti na článok 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a článok 3 Protokolu č. 7 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ktorý sa vzťahuje na odškodnenia v prípade justičného omylu. Ďalej dala do pozornosti napríklad uznesenie Najvyššieho súdu SR z 29.02.2012 sp.zn. 1Cdo/68/2010, v ktorom poukazuje na to, že judikatúrou bolo ustálené, že oslobodenie spod obžaloby z hľadiska ust. § 4 zákona č. 58/1969 Zb. má rovnaký význam ako zrušenie uznesenia o vznesení obvinenia. Zároveň poukázala aj na ďalšie rozhodnutia a to rozsudok Najvyššieho súdu SR z 30.03.2011 sp.zn. 3Cdo/194/2010 a uznesenie Najvyššieho súdu SR z 30.11.2009 sp.zn. 4Cdo/183/2009, ktorým Najvyšší súd SR podal podrobný výklad posudzovania nárokov na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím. V trestnej veci vedenej pod sp.zn. 2T/83/2013 bol advokát

zvolený klientkou, nešlo teda o ustanoveného obhajcu ex offa. Preto do trestného spisu nebola pripojená faktúra, no to neznamená, že medzi klientkou a obhajcom nebolo vykonané vyúčtovanie trov. Z opatrnosti toto vyúčtovanie vykonané dňa 09.12.2014 označené tiež sp.zn. T-9/2013 - Rych. žalobkyňa pripojila.

6. K odvolaniu žalobkyne sa vyjadril žalovaný. Rozsudok považuje za zákonný. Poukázal na tú skutočnosť, že už v uznesení o vznesení obvinenia bolo vyšetrovateľom policajného zboru konštatované, že existujú svedkovia svedčiaci tak v prospech, ako aj v neprospech žalobkyne, pričom medzi žalobkyňou a svedkyňou W. bola vykonaná konfrontácia a tieto zotrvali na svojich výpovediach. V predmetnej veci existovali zjavné rozpory, existovali rovnako závažné dôkazy svedčiace v prospech i v neprospech obžalovanej a obžalovaná bola oslobodená spod obžaloby v zmysle zásady „v pochybnostiach v prospech obžalovaného“. Spôsob odovzdávania finančných prostriedkov žalovanou nebol štandardný, resp. možno konštatovať, že bol v rozpore s právnymi predpismi. Žalobkyňa si teda týmto postupom sama spôsobila, že sa voči nej viedlo trestné konanie. V čase podania obžaloby prokurátorom po skončení prípravného konania neboli rozpory v dôkazoch odstránené. Žalobkyňa poukázala na články o jej trestnom stíhaní zverejnené niektorými médiami, avšak orgány prokuratúry nenesú zodpovednosť za túto skutočnosť a žalobkyňa si mala uplatňovať spôsobenú škodu u týchto médií. V súdnom konaní o náhradu škody žalobkyňa nepredložila žiaden dôkaz o vzniku škody a nebol vypočutý žiadny svedok.

7. K vyjadreniu k odvolaniu žalobkyne sa znova vyjadrila žalobkyňa. V celom rozsahu trvala na všetkých svojich predchádzajúcich ústnych, či písomných prednesoch. Uviedla, že je nesporným faktom, že proti uzneseniu o vznesení obvinenia prostredníctvom svojho splnotnocneného obhajcu podala v zákonnej lehote sťažnosť o ktorej žalovaná rozhodla tak, že sťažnosť zamietla. Žalovaná vo svojom vyjadrení k odvolaniu uvádza, že bolo vyšetrovateľom PZ konštatované, že existujú svedkovia svedčiaci tak v prospech, ako aj v neprospech žalobkyne, pričom medzi žalobkyňou a svedkyňou W. bola vykonaná konfrontácia a tieto zotrvali na svojich výpovediach. Proti žalobkyňi svedčila pani W. - bývalá riaditeľka školy, po odvolaní ktorej som bola poverená vedením školy žalobkyňa, takže je pochopiteľné, že ju nemala rada a jej priateľka C.. V prospech žalobkyne svedčilo päť svedkýň a listinné dôkazy, sčasti pripojené do trestného spisu, sčasti nepripojené, pretože vyšetrovateľ ich nechcel pojať do vyšetrovacieho spisu, načo sa prostredníctvom advokáta žalobkyňa sťažovala prokurátorky. Žalovaná aj v tomto vyjadrení k podanému odvolaniu priznáva, že už v prípravnom konaní došlo zo strany žalovaného k pochybnostiam vo viacerých smeroch, no najmä predovšetkým v porušení práva na obhajobu. Dala opätovne do pozornosti, že už v sťažnosti proti uzneseniu o vznesení obvinenia zo dňa 21.01.2013 uviedla, že je nevinná. Preto zotrvala na svojom návrhu, aby odvolací súd vyhovel jej odvolaciemu návrhu tak ako je uvedený v odvolaní.

8. K vyjadreniu žalobkyne sa znova vyjadril žalovaný. Tvrdenia žalobkyne uvedené v jej vyjadrení nepovažuje za právne relevantné. V prvom rade poukázal na to, že použitie zásady „in dubio pro reo“ je v prípravnom konaní vylúčené a je prípustné výlučne v konaní pred súdom. Zo strany prokurátorky a policajtov ako orgánov činných v trestnom konaní, boli vykonané všetky úkony potrebné na náležité zistenie skutkového stavu a za ťažiskové žalovaný považuje to, že v prípravnom konaní boli vykonané úkony, účelom ktorých bolo preverenie obrany žalobkyne. K samotnej náhrade nemajetkovej ujmy žalovaný poukázal na skutočnosť, že dôkazné bremeno žalobcu spočíva predovšetkým k preukázaniu škodlivého následku v konkrétne uvedenej výške, pričom k vzniku škody musí nevyhnutne dôjsť v príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom. Súd prvej inštancie správne konštatoval neunesenie dôkazného bremena zo strany žalobkyne, nakoľko následok - spôsobenie konkrétnej škody v konkrétne určenej výške žalobkyňa žiadnym spôsobom nepreukázala. Opätovne žalovaný poukázal na fakt, že pokiaľ žalobkyňi bola spôsobená škoda inými osobami (médiami), orgány prokuratúry nenesú zodpovednosť za túto skutočnosť a žalobkyňa si mala uplatňovať škodu v týchto médií.

9. K vyjadreniu žalovaného sa znova vyjadrila žalobkyňa. Uviedla, že od začiatku tvrdila, že nespáchala žiaden trestný čin, preto nechápala z akého dôvodu bola na žalobkyňu podaná obžaloba. Navyše sa žalobkyňa žalovanému sťažovala na postup policajného orgánu už v priebehu vyšetrovania. Poškodenie povesti nie je merateľné v metroch, nedá sa vážiť v kilogramoch ani inou exaktnou metódou. Povest' žalobkyne je vlastne trvalo poškodená a len veľmi ťažko si bude naprávať svoje meno. Verejnoprávne i súkromnoprávne média si doslova „zgulstli“, ako aj v iných podobných prípadoch na tejto kauze, to je však iba následok. Príčina je dôležitá a tá spočíva v nesprávnom postupe žalovanej. Preto žaloba

smeruje proti žalovanej a nie proti médiám. Žalovaná využila svoje legálne právo na podanie žaloby proti orgánu štátnej moci.

10. Odvolací súd na základe včas podaného odvolania preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. C.s.p., bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 385 C.s.p. a contrario a zistil, že odvolanie žalobkyne je dôvodné.

11. Odvolací súd má za to, že súd prvej inštancie v prejednávanej veci nezistil správne skutkový stav v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností a na základe vykonaného dokazovania dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a prejednanú vec aj nedostatočne právne posúdil. Odvolacie námietky žalobkyne sú zhrnutím jej právnej argumentácie vyplývajúcej tak zo žaloby, ako aj predostretej v priebehu konania na súde prvej inštancie, na ktorú súd prvej inštancie rozumným a primeraným spôsobom nereagoval. Z odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie nevyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami súdu pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej. Súd prvej inštancie konštatuje v bode 22., že z obsahu trestného spisu vyplýva, že žalobkyňa bola spod obžaloby pre prečin sprenevery oslobodená. Zároveň súd prvej inštancie konštatuje, že oslobodzujúcim rozsudkom nemôže a nemohlo dôjsť k zásahu do práv a tým aj k vzniku škody, pokiaľ sa týka žalobkyne. V danom prípade neišlo o nezákonné rozhodnutie, ale naopak oslobodzujúcim rozsudkom, ktorý súd vydal v prípade trestnej veci žalobkyne došlo k zrušeniu predchádzajúceho nezákonného postupu. Uvedené konštatovanie nie je v súlade s doterajšou judikatúrou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ale i všeobecných súdov. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na svoje rozhodnutie vo veci sp.zn. 5Co/9/2011 zo dňa 22.11.2011, ktorej preskúmanie bolo predmetom dovolania na Najvyššom súde Slovenskej republiky, vec sp.zn. 7Cdo/87/2012 zo dňa 19.06.2013. Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu vyplýva, že v súlade s ustálenou praxou zodpovedá štát aj za škodu spôsobenú začatím (vedením) trestného stíhania, ktoré neskončilo právoplatným odsudzujúcim rozhodnutím trestného súdu (pozri napríklad rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 3Cdo/194/2010). Ten, proti komu bolo trestné stíhanie zastavené alebo ten, kto bol oslobodený spod obžaloby, má podľa § 1 až § 4 zákona č. 58/1969 Zb. zásadne právo na náhradu škody spôsobenej uznesením o vznesení obvinenia (R 35/1991). Na podstate právnych záverov, ku ktorým sa dospelo vo vzťahu k prípadom škôd vzniknutých za účinnosti zákona č. 58/1969 Zb. zotráva súdna prax aj po prijatí zákona č. 514/2003 Z.z. Tento zákona zakladá objektívnu zodpovednosť za škodu (bez ohľadu na zavinenie), ktorej sa nemôže zbaviť. Neposudzuje sa teda správnosť rozhodnutia jeho orgánov z hľadiska, či pri rozhodovaní porušil právnu povinnosť a škodu zavinil. Rozhodujúcim kritériom zákonnosti konania vedeného orgánom verejnej moci je výsledok tohto konania. I keď jedným zo základných predpokladov zodpovednosti za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím v zmysle § 6 ods.1 veta prvá zákona č. 514/2003 Z.z. je zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, ktorým bola spôsobená škoda, treba mať na zreteli, že zmysluprávnej úprave zodpovednosti štátu za škodu zodpovedá, aby každá majetková ujma spôsobená nesprávnym, či nezákonným zásahom štátu bola odčinená (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 4MCdo/15/2009). Zákon č. 514/2003 Z.z. výslovne neupravuje nárok na náhradu škody v prípade oslobodenia spod obžaloby. Judikatúra dospela k záveru, že ide o špecifický prípad zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú začatím a vedením trestného stíhania, pri ktorom treba vychádzať z analogického výkladu úpravy najbližšej a to z úpravy zodpovednosti za škodu spôsobenej nezákonným rozhodnutím.

12. Žalobkyňa predložila do spisu ako dôkaz a v konaní boli aj oboznámené príjmové a pokladničné doklady, ktoré sa nachádzajú na č.l. 345 spisu v kópií, celkom na sumu 1.190,- Eur. Zároveň navrhla oboznámiť trestný spis Okresného súdu vo Vranove nad Topľou sp.zn. 2T/83/2013. Trestný spis, tak ako to vyplýva z bodu 22. odôvodnenia, ale i obsahu spisu bol riadne oboznámený, tak ako aj príjmové pokladničné doklady, preto nezodpovedá zistenému skutkovému stavu tvrdenie súdu prvej inštancie, že žalobkyňa nepredložila súdu žiaden dôkaz v tom smere, aby súd mohol posúdiť a zvážiť, či skutočne ide o trovy trestnej obhajoby a za aké úkony trestnej obhajoby žalobkyňa zaplatila a či tieto úkony boli vykonané, či boli účelné v súvislosti s trestnou obhajobou. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na ust. § 191 ods.1 C.s.p. (predtým ust. § 132 Občianskeho súdneho poriadku účinného do 30.06.2016, ďalej O.s.p.).

13. Podľa ust. § 191 ods.1 C.s.p., dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na to, čo vyšlo počas konania najavo.

14. Judikatúra definuje hodnotenie dôkazov ako činnosť súdu, pri ktorej vykonané procesné dôkazy hodnotí z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie. Uplatňuje sa tu zásada voľného hodnotenia dôkazov. Hodnotenie dôkazov by malo mať vždy dostatočnú oporu vo vykonanom dokazovaní a malo by byť v súlade so zásadami formálnej logiky. Výnimky zo zásady uvedenej v ust. § 191 ods. 1 C.s.p. sa nachádzajú v ust. § 192, § 193 a § 205 C.s.p. Súd prvej inštancie vykonal dokazovanie oboznámením listín, ktoré predložila žalobkyňa i oboznámením súdneho spisu, ktorý oslobodil žalobkyňu v trestnom konaní. Pravosť listín, ktoré žalobkyňa predložila v priebehu konania žalovaný žiadnym spôsobom nespochybňoval. Z uvedených listín teda bolo možné zistiť za akým účelom zložila žalobkyňa sumy do pokladne svojho advokáta, na ktoré boli vystavené príjmové pokladničné doklady. Zároveň zo spisu, tak ako to tvrdí žalobkyňa vo svojom odvolaní, bolo možné zistiť, či sa jedná o škodu spočívajúcu vo vynaložených trovách konania v konaní, kde bola spod obžaloby oslobodená.

15. Žalobca je v zásade povinný tvrdiť a preukazovať skutočnosti, ktoré opodstatňujú jeho ohrozené alebo porušené právo, resp. právom chránený záujem. Žalovaný je povinný za predpokladu, že chce byť v spore úspešný tvrdiť a preukazovať skutočnosti, ktoré právo žalobcu vylučujú. Tak ako bolo uvedené vyššie, žalobkyňa označila dôkazy, ktoré mali preukázať jej tvrdené skutočnosti. Súd dôkazy žalobkyne čo do vynaložených trov konania aj oboznámil a vyvodil záver, že neuniesla dôkazné bremeno. S týmto záverom odvolací súd nesúhlasí, pretože nezodpovedá pravidlám formálnej logiky. Tak ako tvrdí žalobkyňa vo svojom odvolaní, súd prvej inštancie mohol z predložených dôkazov presne zistiť, či boli alebo neboli a v akej sume tieto trovy vynaložené a či v akej výške patrí žalobkyni náhrada škody. Na tom nič nemení ani to, či žalobkyňa predložila v konaní vyúčtovanie ako sa nesprávne domnieval súd prvej inštancie. K tomu odvolací súd dodáva, že toto vyúčtovanie aj predložila žalobkyňa k odvolaniu.

16. Čo sa týka nemajetkovej ujmy v peniazoch, súd prvej inštancie konštatoval, že v danom prípade síce zo strany žalovaného došlo k porušeniu práva pokiaľ sa týka žalobkyne v tom smere, že bola spod obžaloby okresného prokurátora oslobodená, ale nebolo z jej strany predložený žiaden dôkaz, z ktorého by bolo zrejmé, či žalobkyňa bola skutočne a v akom rozsahu poškodená, pokiaľ sa týka jej doterajšieho života a prostredia, v ktorom žije, ďalej dôkaz, ktorý by preukazoval závažnosť následkov, ktoré vznikli žalobkyni v súkromnom živote, ďalej, ktorý by preukazoval následky, ktoré vznikli žalobkyni v spoločenskom uplatnení a dôkaz, ktorý by preukazoval závažnosť vzniknutej ujmy. Žalobkyňa okrem kópie článkov nepredložila žiadne dôkazy. Súd prvej inštancie sa však s predloženými dôkazmi tak ako ich oboznámil a ako ich aj označil v bode 36. dôvodov rozsudku nijakým spôsobom nevyporiadal. Preto aj v tejto časti sa odvolacie námietky žalobkyne javia ako dôvodné. Súd prvej inštancie iba konštatuje podmienky, za ktorých sa výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa ods. 2 § 17 určuje a to v bodoch 28. až 32. odôvodnenia. Prečo však uvedené ustanovenie neaplikoval na zistený skutkový stav a predložené dôkazy v odôvodnení jeho rozsudku chýba.

17. Preto odvolací súd postupom podľa ust. § 389 ods. 1 písm. b/, c/ C.s.p. zrušil napadnutý rozsudok postupom podľa ust. § 391 C.s.p. a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

18. Úlohou súdu prvej inštancie bude v súlade s právnym názorom odvolacieho súdu zaoberať sa otázkou náhrady škody a náhrady nemajetkovej ujmy uplatnenej žalobkyňou, vyporiadať sa so všetkými odvolacími námietkami žalobkyne a následne vo veci znova rozhodnúť a svoje rozhodnutie náležite v zmysle zásad uvedených v ust. § 220 ods. 2 C.s.p. odôvodniť. Teda je potrebné riadne zistiť skutkový stav, z neho vyvodiť právny záver a správne na takto zistený skutkový stav aplikovať konkrétnu právnu normu, čo doposiaľ súd prvej inštancie neurobil.

19. V novom rozhodnutí vo veci samej súd prvej inštancie rozhodne aj o náhrade trov odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 C.s.p.).

20. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 421 ods. 2 CSP, dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Podľa § 423 CSP, dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 424 CSP, dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 427 ods. 1 CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 427 ods. 2 CSP, dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.